

Uchwała Nr 36/2026
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 23 września 2026 r.

dotycząca poselskiego projektu ustawy o utworzeniu Akademii Włocławskiej

Po rozpatrzeniu poselskiego projektu Ustawy o utworzeniu Akademii Włocławskiej, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, działając stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (PSWiN), **negatywnie opiniuje projekt w obecnym kształcie**, przedstawiając poniższe uzasadnienie.

1. Rada dostrzega, że przedstawiony projekt w istotnym stopniu różni się od opiniowanego uprzednio projektu utworzenia Politechniki Włocławskiej. Rezygnacja z nadania uczelni zastrzeżonej nazwy „politechnika” usuwa część podniesionych wcześniej zastrzeżeń o charakterze systemowym. Obecny projekt w sposób bardziej prawidłowy reguluje kwestie ciągłości organizacyjnej, prawnej i pracowniczej, a także ostrożniej określa przewidywane skutki finansowe. Nie wyeliminowano w nim jednak krytycznego zastrzeżenia odnoszącego się do sposobu uzyskania przez tworzoną uczelnię statusu uczelni akademickiej.
2. Projekt przewiduje utworzenie od 1 stycznia 2027 r. Akademii Włocławskiej, jako publicznej uczelni akademickiej, przy założeniu, że określony w art. 14 ust. 1 PSWiN warunek (posiadanie kategorii A+, A albo B+ w co najmniej jednej dyscyplinie) zostanie spełniony w przyszłości - nie później niż w wyniku drugiej ewaluacji jakości działalności naukowej po utworzeniu Akademii. Do tego czasu projekt wyłącza stosowanie art. 15 ust. 1 oraz ust. 7 i 8 PSWiN, nie regulując wprost relacji tego rozwiązania do art. 14 ust. 1 PSWiN. Dlatego Rada podtrzymuje zastrzeżenie systemowe wyrażone przy poprzednim projekcie przekształcenia PANS we Włocławku. Podczas gdy PSWiN wiąże status uczelni akademickiej z osiągniętym i zweryfikowanym poziomem działalności naukowej, opiniowany projekt odwraca tę kolejność, przyznając status przed spełnieniem wymaganej przesłanki jakościowej. I jakkolwiek zmiana koncepcji z utworzenia Politechniki Włocławskiej na Akademię Włocławską ogranicza zakres odejścia od regulacji systemowych, to nie eliminuje problemu.
3. Zastrzeżenie to nabiera szczególnego znaczenia w świetle ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2022-2025. Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku nie została poddana ewaluacji zakończonej w 2026 r., przez co nie posiada żadnej kategorii naukowej. W projekcie nie wyjaśniono, dlaczego uczelnia, której potencjał naukowy nie został zweryfikowany w obecnej ewaluacji, miałaby otrzymać status akademicki z mocy ustawy, a następnie czas aż dwóch cykli ewaluacyjnych na osiągnięcie przynajmniej jednej kategorii B+. Przy obecnym czteroletnim (lub planowanym pięcioletnim) cyklu ewaluacji będzie to oznaczało długookresowe funkcjonowanie uczelni, jako uczelni akademickiej, bez posiadania wymaganych

kategorii naukowych. Jest to tym trudniejsze do uzasadnienia, że projekt zapewnia ciągłość ewaluacyjną - dotychczasowe osiągnięcia naukowe Uczelni i dane wprowadzone do POL-on mają być uwzględniane w ewaluacji Akademii. Projekt powinien ponadto jednoznacznie rozstrzygnąć skutki sytuacji, w której Akademia nie spełni warunków pozwalających na przeprowadzenie ewaluacji w żadnej dyscyplinie.

4. Rada dostrzega znaczenie wskazanych w uzasadnieniu potrzeb regionalnych i gospodarczych. Potencjał przemysłowy Włocławka oraz rozwój energetyki, automatyki, robotyki, informatyki przemysłowej i cyberbezpieczeństwa stanowią istotny kontekst dla rozwoju lokalnego potencjału dydaktycznego i badawczego. Nie zastępuje to jednak oceny aktualnego potencjału naukowego uczelni. Projekt powinien przedstawiać strukturę kadrową i osiągnięcia w poszczególnych dyscyplinach oraz realny harmonogram dojścia do poziomu umożliwiającego uzyskanie co najmniej kategorii B+.

Niewystarczająca pozostaje również analiza alternatyw. Uzasadnienie wskazuje Bydgoszcz, Łódź i Warszawę jako najbliższe lokalizacje publicznych uczelni technicznych, pomijając Filię Politechniki Warszawskiej w Płocku. Wydział Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii PW w Płocku prowadzi w roku akademickim 2026/2027 kształcenie m.in. w obszarze technologii chemicznej i przemysłowych zastosowań informatyki. I jakkolwiek istnienie tego ośrodka nie przesądza o zasadności rozwoju uczelni we Włocławku, to powinno jednak zostać uwzględnione przy analizie dostępności kształcenia technicznego, współpracy i komplementarności obu ośrodków.

5. Uzasadnienie finansowe jest bardziej wyważone niż w poprzednim projekcie, lecz nadal nie przedstawia pełnych skutków zmiany statusu. Skoro jednym z argumentów za zmianą są ograniczenia obecnego modelu finansowania, DSR powinien zawierać wariantowe porównanie finansowe pozostania uczelnią zawodową i uzyskania statusu akademickiego, wraz z oszacowaniem nakładów koniecznych do zbudowania potencjału naukowego. Analiza powinna uwzględniać zarówno nowe możliwości finansowania potencjału badawczego, jak i utratę dostępu do instrumentów adresowanych do publicznych uczelni zawodowych, w szczególności „Dydaktycznej inicjatywy doskonałości”.
6. Doprecyzowania wymagają także rozwiązania przejściowe dotyczące organów i prawa wewnętrznego Akademii. Projekt przewiduje kontynuację składu senatu i rady, objęcie funkcji rektora przez dotychczasowego rektora, niewliczanie tej kadencji do ustawowego limitu oraz czasowe zachowanie dotychczasowego statutu i innych przepisów wewnętrznych. Rozwiązania te mogą zostać ustanowione ustawą szczególną, wymagają jednak uzasadnienia oraz zapewnienia zgodności organizacji nowej uczelni z wymaganiami właściwymi dla uczelni akademickiej.
7. Korekty wymaga również uzasadnienie dotyczące kształcenia specjalistycznego. PSWiN pozwala uczelni, która uzyskała status akademicki, dokończyć już prowadzone kształcenie specjalistyczne, lecz nie prowadzić nowych przyjęć. Tymczasem dokumentacja przedstawia rozwijanie tej formy kształcenia jako jeden z przyszłych kierunków działalności Akademii.

Rada dostrzega tradycję Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku, potrzeby i potencjał przemysłowy regionu, a także zasadność wspierania rozwoju działalności dydaktycznej i naukowej uczelni, wskazuje jednak, że z przedstawionej dokumentacji nie wynika konieczność nadania jej statusu uczelni akademickiej w trybie ustawowym przed spełnieniem wymogu określonego w art. 14 ust. 1 PSWiN, przy jednoczesnym odroczeniu weryfikacji tego standardu aż do drugiej ewaluacji po utworzeniu Akademii.

Uchwałę otrzymują Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

**Marcin
Pałys**

Marcin Pałys
2026.09.29
14:39:04 +02'00'

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW